

Wojciech J. Cynarski

Jubileuszowy X Kongres ECSS w Belgradzie, 13-16.07.2005 : recenzja imprezy naukowej i analiza z perspektywy teorii sztuk walki i sportów walki = The 10th Jubilee Congress of ECSS in Belgrade, 13-16.07.2005

Idō - Ruch dla Kultury : rocznik naukowy : [filozofia, nauka, tradycje wschodu, kultura, zdrowie, edukacja] 6, 352-355

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOMUNIKATY O KONFERENCJACH NAUKOWYCH / REPORTS ABOUT CONFERENCES

WOJCIECH J. CYNARSKI

Zakład Sportów Walki i Sportów Indywidualnych,

Wydział Wychowania Fizycznego, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, Polska

Jubileuszowy X Kongres ECSS w Belgradzie, 13–16.07.2005 – recenzja imprezy naukowej i analiza z perspektywy teorii sztuk walki i sportów walki / The 10th Jubilee Congress of ECSS in Belgrade, 13–16.07.2005

Belgrad, czyli Biały Gród, powstał w miejscu celtyckiej osady sprzed X wieku. Od I wojny światowej do lat 90 XX w. była to stolica Jugosławii, federacyjnego kraju południowych Słowian. Niewątpliwie niedawna bratobójcza wojna i marginalizacja Serbii w skali Europy przyczyniły się do widocznego niedoinwestowania tego miasta. Dzisiejsza stolica Serbii i Czarnogóry zachowała ślady niedawnej wojny i bombardowań. Wybór serbskiej stolicy na miejsce jubileuszowego X Kongresu European College of Sport Science (ECSS) może jednak świadczyć zarówno o europejskich aspiracjach kraju, jak też o chęci zarządu ECSS do jego europejskiej i międzynarodowej promocji.

Program Kongresu

Wielkie centrum kongresowe „Sava” gościło w dniach 13–16 lipca 2005 około 1500 uczestników¹ Kongresu Europejskiego Kolegium Nauk o Sporcie, który to kongres osiągnął zasięg daleko pozaeuropejski. Oprócz wielu grup badaczy ze Starego Kontynentu udział wzięli liczni naukowcy z Japonii, Korei i Chin, Iranu i Egiptu, Kanady i USA, z Australii, Brazylii, Turcji... Z Polski nauki o kulturze fizycznej reprezentowali badacze-referenci z Gdańska (AWFiS), Wrocławia (AWF), Rzeszowa (Wydział WF UR) i Warszawy (AWF)².

Podczas ceremonii rozpoczęcia B. Saltin (Dania) przedstawił historię ECSS z racji jubileuszu tej organizacji, a P.V. Komi (Finlandia) dał interesujący wykład ukazujący wyniki jego długoletnich badań z zakresu funkcji neuromuskularnych. Ten wąskospecjalistyczny wykład był szczególnie interesujący dla fizjologów wysiłku. Z kolei podczas sesji plenarnej 15 lipca P. Downward (W. Brytania) mówił o związkach uprawiania ćwiczeń ruchowych ze stylem życia. Jako filozof zwrócił on uwagę na zagadnienie związku perspektywy filozoficznej z empirią poprzez epistemologię i wpływ na interpretację wyników badań. Niemniej raził tu ton starego paradygmatu – behawioryzmu i założenie o specyficznej mentalności ludzi, oceniających świat w kategoriach korzyści materialnych (*homo oeconomicus*). Notabene niezależnie od ekonomizacji wielu dziedzin życia (w tym także nauki) warto zwrócić uwagę na przydatność filozofii i nauk humanistycznych dla wyjaśniania istotnych zagadnień ludzkiego świata – ich eksplikacji. Nie mniej istotna jest rola metodologii nauk humanistycznych w naukach o kulturze fizycznej [Salomon 2005; Kosiewicz 2004].

Miały miejsce liczne sesje referatowe i plakatowe. Wśród sesji poświęconych psychologii sportu godne uwagi były m.in. wystąpienia M. Bougeta i wsp. (Francja) o nawykach żywieniowych judoków w powiązaniu z ich cielesną samooceną (*body-esteem*) i np. T. Farshada i wsp. (Iran) – o wpływie skuteczności działań na motywację i dalsze wyniki zapasników. W swym doniesieniu T. Schack (Niemcy) ukazał nowe perspektywy treningu mentalnego. Treningowi mentalnemu poświęcili swe opracowanie także L. Honfi i wsp. (Węgry). Holistyczne rozumienie

¹ Rekord z VI Kongresu w Kolonii nie został pobity. Wówczas udział wzięło 1595 uczestników z 60 krajów, a program przewidywał 1350 prezentacji [Parisi 2002].

² Wg liczebności grup uczestników.

metod treningowych pojawiło się też w jednej z sesji poświęconych fizjologii, gdzie Tirelli i wsp. (Włochy) wskazali na wpływ akupunktury i masażu *shiatsu* na wzrost siły mięśniowej sportowca. Czyżby nauki o sporcie coraz chętniej sięgały do tradycji dalekowschodnich sztuk walki? Y. Peng (Chiny) przedstawił na swoim posterze efekt wpływu 6-miesięcznego treningu *taiji* na poprawienie równowagi i zdrowia osób starszych. Bardzo ciekawe były też komunikaty: I. Henry'ego (W. Brytania) – o międzykulturowym dialogu i promowaniu pokoju poprzez sport oraz B. Penevy i E. Milevy (Bułgaria) – o znaczeniu tradycji w kulturze fizycznej. Badaczki z Narodowej Akademii Sportu (Sofia) uwzględniły w swym referacie fenomen *kung-fu* z klasztoru Shaolin.

W sesji poświęconej historii i socjologii sportu S. Loland (Norwegia) podjął próbę klasyfikacji dyscyplin sportowych ze względu na płęć i oceny owej klasyfikacji w kategoriach etycznych (równość szans). Miały też miejsce referaty poświęcone udziałowi kobiet w sporcie olimpijskim i rekreacyjnym. W sesji zatytułowanej „Sport i mass media” S. Bandy (Dania) ukazał film sportowy jako medium kultury popularnej. A. Sekot (Czechy) poświęcił swoje wystąpienie zjawisku mobilności sportowej w wymiarze globalnym. Z kolei zmiany instytucjonalne i ideowe sztuk walki (na przykładzie szkół i organizacji *aikijutsu*) były przedmiotem opracowania W.J. Cynarskiego i K. Obodyńskiego (UR, Rzeszów). Spośród wielu jeszcze innych wystąpień warto wyróżnić wykłady kluczowe sesji plenarnej „Przekraczanie granic”. Pierwszy dotyczył himalaizmu, drugi natomiast – biotechnologii. M. McNamee (W. Brytania) pytał w nim o moralne granice medycyny sportu i wyczynu sportowego.

Sztuki i sporty walki w abstraktach kongresowego wydawnictwa

Wydawnictwo typu *proceedings* [Dikic i wsp. 2005] zawiera kilkanaście abstraktów prac, które były referowane, lub tylko zgłoszone na kongres w Belgradzie. Dominują tu prace poświęcone sportowemu **judo**. Pojawiają się też komunikaty prezentujące wyniki badań realizowanych w środowiskach osób ćwiczących inne sporty walki i sztuki walki.

Wśród szczególnie interesujących dla teorii sportów walki wymienić można, poza wspomnianymi wyżej, referat H. Nowoisky'ego (Niemcy) nt. pomiarów równowagi zawodników i systemu kontroli w judo oraz pracę G. Šcepanowica (Serbia i Czarnogóra) dotyczącą roli lekarza, sędziego i trenera w zapobieganiu poważniejszym urazom w bokserskim ringu. Ponadto na uwagę zasługuje praca z biomechaniki, dotycząca obciążenia stawu łokciowego w technice karate pn. *tsuki* (autorów J. Amandio i A. Vences Brito, Portugalia) w zależności od tego, czy uderzono w cel, czy w powietrze.

Ogólne zestawienie tekstów, z ich odniesieniem do danej dyscypliny sportowej i dziedziny naukowej, podaje poniżej.

Aikijutsu

Cynarski W.J., Obodyński K., Martial Arts in the process of institutional and ideological change on the example of Aikijutsu – (z dziedziny -) historia sportu i socjologia sportu

([in:] Dikic N. et al. [eds.], *Book of Abstracts*. European College of Sport Science 10th Annual Congress, July 13–16, 2005, Belgrade, Serbia, p. 339.)

Boks

Marjanovic N., The influence of doping preparations on increasing sport condition of professional boxers – dietetyka / żywienie i wspomaganie

Šcepanowic G., Prevention of injuries in a ring: role of a doctor, judge and coach – medycyna sportu

Judo (właściwie: jūdō)

Boonen S., Cumps E., Meeusen R., *Judo: prospective epidemiological study of both acute and overuse injurers* – medycyna sportu

Atanasov D., Bratic M., Nurkic M., Djuraskovic R., *Motorical and anthropometrical status as factor of success in judo* – antropomotoryka

Nowoisky H., *Technique training with measurement and control system in Judo* – teoria treningu (coaching and performance)

Sakamoto N., Sakamoto K., Comparison of patterns of fatigue complaints from lecture and judo in day and night school students – fizjologia

Franchini E., Nunes A.V., Moraes J.M., Body composition, strength, aerobic power and specific anaerobic capacity do not differ among top judo players – fizjologia

Żurek G., Blach W., Ignasiak Z., The opinion on body stance of judo competitors in light of the fotogrametric method with usage of the Moire phenomenon – biomechanika

Mataruna L. et al., Analysing the Brazilian judo team participation in the Athens Paralympics games – rehabilitacja

Bouget M. et al., Eating attitudes, body-esteem scale, trait anxiety and perfectionism of judo athletes and nonathletes – psychologia sportu

Karate

Amandio J., Vences Brito A., Cinematic behaviour of elbow extension in karate punch performed in two different conditions – impact and non impact tsuki – biomechanika

Witkowski K., Stefaniak T., Słowińska-Lisowska M., Motor ability at youth practising and not practising karate shotokan – metodyka nauczania (motor control & learning)

Kendō

Mitsuhiro K., Daisuke K., Shigeharu T., Michio U., Naoya T., Muscle size and force output characteristic on the upper limb in male Kondo players – teoria treningu

Taekwondo

Villani R., Ruggieri F., Tomasso A., Distaso M., Increase of the specific rapidity in Taekwon-Do through a contrast method – teoria treningu

Taiji

Peng Y., Effects of six months' taiji training on balance in healthy elderly subjects – teoria treningu

Elgendy A., Muhammad H., Hamza A., Effect of Tai chi chuan exercise on some of physiological, physical variables and performance level in modern dance for female students – fizjologia

Zapasy

Korobeynikov G. et al., Psychophysiological diagnostics of functional states in wrestler – psychologia sportu

Farshad T. et al., Relationship between self-efficacy, sport motivation and wrestling performance – psychologia sportu

Sporty walki (combat sports) – ogólnie

Martins P., Rosado A., Teachers' attitudes to combat sports in school – pedagogika sportu

Stefaniak T., Witkowski K., Influence of sub-maximal loads in training of muscle strength on the level of lower limbs power at representatives of combat sports – fizjologia

Podsumowanie

Organizatorzy zapewнили uczestnikom program kulturalny, zapewniający wiele wspaniałych wrażeń estetycznych. Mógł się podobać zwłaszcza występ zespołu folklorystycznego „Abrasevic”. W jego programie znalazły się tańce serbskie zawierające elementy ludowej (starosłowiańskiej?) walki kijem, podobne do podstawowych ćwiczeń japońskiego *hanbōjutsu*. Ta w pewnym sensie antropologiczno-kulturowa lub etnologiczna obserwacja zderzyła się z dużym wrażeniem, jakie wywarło na autorze odczucie bliskości językowej Polaków i Słowian południowych.

Kongres dał okazję prezentacji wyników najnowszych badań, wymiany poglądów i nawiązania zagranicznych kontaktów naukowych. Z pewnością była to kolejna ważna impreza, obejmująca całość nauk o sporcie i wiele znaczących dla dzisiejszej kultury fizycznej zagadnień – od biologii molekularnej i genetyki po pedagogikę sportu, management i prawo. Konieczność interdyscyplinarnych badań sportu akcentował m.in. C. Acikada z Turcji [Dikić i wsp. 2005, s. 46].

Z racji dużej liczby uczestników opublikowano jedynie abstrakty, a dłuższe wersje prac znalazły się na płycie CD-ROM. Łącznie miało miejsce 5 sesji plenarnych, 5 sympozjów uzupełniających (exchange & satellite symposia), 30 sympozjów równoległych (invited parallel symposia), 64 sesje referatowe z 338 prezentacjami, oraz 627 prezentacji posterowych. Na łączną liczbę ponad 1200 abstraktów prace dotyczące sportów walki (i/lub sztuk walki) stanowiły jedynie ok. 2%. Poziom prezentowanych treści był ogólnie wysoki.

Organizatorzy tak wymagającemu wyzwaniu sproścali bardzo dobrze. Podobnego sukcesu wypada życzyć komitetowi organizacyjnemu XI Kongresu ECSS, który odbędzie się w przyszłym roku w terminie 5–8 lipca w Lozannie (Szwajcaria).

BIBLIOGRAFIA

1. Dikic N., Zivanic S., Ostojic S., Tornjanski Z. [eds.] (2005), *Book of Abstracts*. European College of Sport Science 10th Annual Congress, July 13–16, 2005, Belgrade, Serbia. 428 pp.
2. Dikic N., Zivanic S., Ostojic S. (2005), *Final Programme*. European College of Sport Science 10th Annual Congress, July 13–16, 2005, Sport Medicine Association of Serbia, Belgrade.
3. European College of Sport Science 10th Annual Congress, July 13–16, 2005, Belgrade, CD-ROM, Papers.
4. Kosiewicz J. (2004), *Filozoficzne aspekty kultury fizycznej i sportu*, Wyd. BK, Warszawa (rozdział: *Czy metodologia nauk o kulturze fizycznej jest możliwa?*, s. 78–83).
5. Parisi P. (2002), *Message from the President*, "Official News Bulletin of the ECSS", no. 8, s. 3.
6. Salomon M. (2005), *Experten: Philosophie hat „Nutzwert“*. *Geisteswissenschaften könnte bei aktuellen Fragen eine viel grössere Rolle spielen*, „Die Presse“, nr 17.224, s. 3.